

De twee brandpunten **(Hebreeën 10:19-25 – tweede preek jaarthema 'Eredienst')**

---

*Liturgie zondagmiddag 3 oktober 2010
te Hardinxveld-Giessendam:*

Belijdenis van afhankelijkheid
Vredegroet van God
Liedboek 409:1,2,5
Gebed
Lezen: Hebreeën 4
Psalm 65:1,2
Tekst: Hebreeën 10:19-25
Verkondiging
Gezang 147
Geloofsbelijdenis
Gezang 139:3,4
Dankgebed en voorbeden
Inzameling van de gaven
Psalm 150:1
Zegen van God

Gemeente, geliefd door onze Heer Jezus Christus!

De startpreek van 3 weken terug heeft heel wat losgemaakt.

Het ging die zondagmiddag over het eerste vers van Romeinen 12:

Wat is de ware eredienst?

Eredienst, zo bleek, is niet zozeer iets van de zondagse kerkdienst.

Nee, bij eredienst is je hele leven in beeld.

Van maandag t/m zaterdag, zei ik, maar uiteraard ook de zondag.

Maar dan wel juist wat je doet als je weer buiten staat.

Terwijl velen van ons zijn opgegroeid met het idee:

Eredienst, dat is juist wat er hier gebeurt, binnen deze muren.

Een deel van de gemeente ervoer dit als heel bevrijdend.

Anderen kwamen hier nog niet zo snel in mee.

Sommigen hadden zelfs zoiets van: help, wat gaan we nú beleven?

En al die reacties mogen er zijn.

Het maakt wel duidelijk, wat de kerkenraad ook al had ingeschat, dat dit jaarthema Eredienst nóg dichterbij komt dan het vorige.

Toen was het ergens nog theorie (hoe is de verhouding wet – genade?), hoewel de praktijk toen ook zeker wel in beeld was.

Maar nu ligt op de praktijk alle nadruk:

wat betekent Gods genade nu concreét voor hoe wij gemeente zijn, door de week en ook op zondag?

En ja, dat komt heel dichtbij.

Dat voelt zomaar alsof er gemorreld wordt aan alles wat wij gewend zijn.

En de één is daar blij mee.

Maar de ander voelt zich onrustig worden, hij raakt zijn vastigheid kwijt.

De vraag is dan wel: doe *ik* dat, als predikant? Of *de kerkenraad*?

Óf is het misschien Gods eigen Woord dat in ons werkt?

Hebreeën 4 spreekt daarover, in het bekende vers 12.

Maar dat bekende vers staat in een groot verband.

Waarin het erom gaat, niet: pak ons al onze rust af,

maar juist: zorg nu dat je de échte rust binnengaat!

En dan kan het wel eens diep gaan, dat is eigen aan Gods Woord.

Het is scherper dan een tweesnijdend zwaard, lazen we.

Het dringt door tot helemaal in ons hart,

en het legt onze diepste gedachten bloot.

Mág God dat doen? Mag Hij zo dichtbij komen van u?

Of hoort u liever een mooi verhaal over Zijn grootheid,

en blijft u zelf graag buiten schot.

Maar dat is wel het laatste wat God wil.

Dat is onze tekst vanmiddag: Hij wil juist dat u heel dichtbij komt.

En dat blijkt nu een groot verschil met de eredienst van het OT.

De hoofdstukken tussen Hebr.4 en 10 gingen daarover.

Onze tekst vat dit onderwijs samen,

en laat zien waar dit in de praktijk dan voor óns toe moet leiden.

1^e brandpunt: Nader tot God (vers 19-22)

Twee brandpunten zie ik in onze tekst.

Brandpunten dus van de eredienst zoals we die nú mogen beoefenen, dankzij het bloed van Jezus.

En het eerste brandpunt sluit qua woordgebruik sterk aan bij de eredienst van het Oude Testament, rond de tempel.

Want dan wordt het woord 'naderen' gebruikt.

Dat is de eerste oproep in onze tekst,

nadat in vers 19-21 heel het voorgaande uit de brief is samengevat: laten we God dan naderen... vers 22.

Nou, dat woord 'naderen' was een sleutelwoord in de tempeldienst.

In de huidige bijbelvertaling is dat niet meer direct te zien.

Maar je zou er thuis de NBG-vertaling van 1951 eens bij moeten pakken.

Leviticus 9:5 vertelt dat de Israëlieten offers brengt naar de tabernakel.

Daarna, lezen we dan, stelde de hele gemeenschap zich voor de HEER op.

De oude vertaling heeft daar:

de hele vergadering *naderde* en stond voor het aangezicht van de HERE.

Even verderop, Leviticus 9:7,8, gaat het over de hogepriester.

Tegen Aäron zei Mozes: Neem je plaats bij het altaar in om te offeren.

In de vorige vertaling lees je dan dat Mozes zegt:

Nader tot het altaar en bereid uw offers...

En vers 8: Aäron ging naar het altaar...

Oude vertaling: toen *naderde* Aäron tot het altaar.

Hoofdstukken later, in Lev.21:17, gaat het over de gewone priesters.

Wie uit het priestergeslacht een lichaamsgebrek heeft, lezen we daar, die mag niet aantreden om voedsel te offeren aan God.

Vroeger stond ook daar weer: die zal niet *naderen*.

Op zich is dit dus niets nieuws, in onze eredienst vandaag.
Dat we opgeroepen worden om te naderen voor God.
Priesters deden dat vroeger, maar ook het gewone volk.
Maar wat is wél wezenlijk nieuw?
Dat de weg naar God voor ons open is 'door het voorhangsel heen' (vs20).

Dat was in het OT iets, dat mocht alleen de hogepriester,
en dan ook nog maar één keer per jaar, op de Grote Verzoendag.
Dat voorhangsel, dat was zeg maar een gordijn wat daar hing.
En dat gordijn hing vóór het allerheiligste van de tabernakel/tempel.
In dat allerheiligste stond de ark, die symbool was voor de troon van God.
Daar woonde God zelf.

En de boodschap was duidelijk, van dat voorhangsel.
Bij God kom je zomaar niet!
Daarvoor is het verschil veel te groot tussen God en jou.
Verboden toegang, levensgevaarlijk!
Ténzij... ja, tenzij al onze zonden door Hem zouden worden verzoend.
En één keer per jaar werd dat zichtbaar gemaakt.
Het gordijn schoof opzij,
en de hogepriester ging daar binnen namens het hele volk,
om verzoening te doen voor alle zonden.

Hoe anders is dat voor ons vandaag, broeders en zusters!
Dankzij het bloed van Jezus ligt de weg naar Gods troon open
voor ons allemaal, zonder uitzondering,
het hele jaar door, 7 dagen in de week, 24 uur per dag.
Ja, we hoeven zelfs geen enkele schroom te hebben
om in het heiligdom van vandáág naar binnen te gaan.
Niet meer een *aards* heiligdom,
want dat was alleen maar een schaduw van Gods wérkelijke woning,
namelijk *de hemel*.

Ziet u hoe dichtbij dat is?

Niet maar als het volk destijds in de voorhof,
of zoals de priesters destijds in het heilige.

Nee, in het aller-, allerheiligste is er voor ons vandaag vrije toegang!

Kijk, wanneer wij het hebben over eredienst, en: de eer van God,
dan kijken we ineens heel serieus, en dan steekt alles opeens heel nauw,
voorwaarde zus, voorwaarde zo,

want pas op, je staat wel op heilige grond,
het eren van God is niet zómaar iets.

Dan stellen wij zélf dus weer allerlei voorwaarden,
wil het goed genoeg zijn voor God.

Maar als je onze tekst goed leest, dan is de boodschap:
dóe 't nou maar gewoon, ga nou maar gewoon naar binnen,
vandaag mag je zómaar bij God komen,
de deur staat wagenwijd open!

En waarom?

Wel, zegt vers 22b, ons hart is gereinigd,
wij zijn van een slecht geweten bevrijd
en ons lichaam is met zuiver water gewassen.

Valt het u ook op hoe stellig dat hier is geformuleerd?

We *zijn* gereinigd, we *zijn* helemaal schoon.

En hebt u dat ook, dat dat dan enorm wringt?

Want zo zuiver bèn ik helemaal niet,
hoe vaak verval ik niet weer in dezélfde zonden?!

Maar dit is nu wat het bloed van Jezus doet, gemeente.

We reinigen ons hart niet zélf,

wij bevrijden ons ook niet zélf van een slecht geweten...

Maar dat IS gebeurd, en we ZIJN bevrijd,

ons leven IS gewassen, door Jezus in eigen Persoon!

En iedere keer wanneer jij nu naar God toegaat,
dan moet je door het voorhangsel heen, net als in het OT.
En dat voorhangsel, dat is vandaag het lichaam van Jezus.
Zo stond dat er ook vroeger: het voorhangsel, dat is zijn vlees.
Maar Jezus' leven op aarde was perfect, of niet?
Daar zal geen van ons aan twifelen.
Nou, maar dát leven is nu onze toegangsdeur naar God.
Als God ons ziet, dan ziet Hij Jezus.
Zuiver, zonder enig gebrek!

Kijk, waarom wij vaak niet zo vertrouwelijk met God durven omgaan,
dat is omdat wij onszelf maar al te goed kennen.
Maar als God nu zélf tegen ons zegt: ik zie dat niet meer,
als jij bij Mij komt, dan zie Ik iemand die helemaal zuiver is...
Hij, de enige die alle recht heeft om je te veroordelen, spreekt je vrij!
En niet maar af en toe, als je éérst weer om vergeving hebt gevraagd.
Nee, bij voorbaat!
Wat lét je dan nog om dichterbij te komen?
Dichterbij die God die graag een relatie met je wil.

Broeders en zusters, er kan toch één ding zijn dat je let.
Vers 22 zegt: laten we God dan naderen
met een oprecht hart en een vast geloof.

Een oprecht hart...
Kijk, van Gód uit is de relatie helemaal open.
Maar hoe is dat met jou? Met u?
Als je bij Hem komt, neem je dan ook alles mee? Je hele leven.
Of ben je veel te bang dat er dan wat veranderen gaat.
En laat je je boosheid maar even thuis, of je teleurstelling,
of datgene waar je helemaal vol van bent...
want ja, misschien moet ik het dan wel loslaten, en dat wil ik niet...

Een vast geloof...

Zet je écht al je kaarten op God?

Of vertrouw je stiekem ook nog op een heleboel andere mensen/dingen?

Is God alleen goed genoeg als je heel duidelijk Zijn zegen in je leven ziet.

Maar als het moeilijk wordt... sorry, maar wat héb ik dan aan God?

Geloven is echter juist overtuigd zijn van wat je *niet* ziet.

Maar wat er wel is, en wat er vooral ook allemaal kómt.

Het zijn geen mensen die het je hebben beloofd.

Hij belooft het, God die niet liegen kan.

Koester je vandaag al in Zijn liefde.

Ga zonder schroom naar Hem toe, in gebed.

Verwonder je erover hoe blij Hij met je is, ondanks alles.

En leef heel je leven maar heel dicht bij Hem.

***

2^e brandpunt: neem elkaar mee (vers 23-25)

Tot zover over het eerste brandpunt van onze eredienst vandaag.

En opnieuw zien we: het is maar niet iets voor een paar uur op zondag.

Nee, eredienst raakt echt ons persoonlijke leven van alledag.

Daarin mogen we leven in een open verhouding met God.

Dankzij het bloed van Jezus, de enige volmaakte Hogepriester.

Maar onze tekst reikt nog een tweede brandpunt aan van de eredienst.

Eigenlijk ongemerkt loopt het over van het één in het ander.

Laten we God naderen, vers 22.

Laten we met het oog daarop zonder te wankelen blijven geloven, vs 23.

En kennelijk juist vanwege dat risico dat we toch wankelen,

- en wie kent dat niet in zijn eigen leven? -

laten we ook op elkaar letten, vers 24.

Eigenlijk is de hele tijd al de hele gemeente in beeld.

Als dat namelijk tot drie keer toe zo wordt gezegd: laten we..., dan zie je iemand vóór je die voorop gaat, die de richting aangeeft, en die tegen de rest van de groep zegt: laten we zus, laten we zo.

Ja, je kunt ook domweg sommeren: doe dit, doe dat.

Maar juist als mensen dreigen af te haken, zoals bij de Hebreëen, zal dat weinig helpen.

Dit is motiverend: jongens, weet je nog zus, en laten we dan zo...

Dan staat er niet iemand tegenóver je.

Maar dan neem je elkaar mee.

En precies dat is nu ook dat tweede brandpunt van onze tekst.

Ik heb dat geformuleerd als: neem elkaar mee.

En ook daaruit blijkt: er *is* dus een 'elkaar'.

We zijn maar niet een stel losse individuen, die toevallig allemaal geloven in dezelfde God.

Nee, we zijn door die God aan elkaar gegéven.

We hebben wat met elkaar,

ja we zijn zelfs verantwoordelijk voor elkaar.

Dat is meteen ook een lastig punt.

Het klinkt mooi,

maar kunnen we die verantwoordelijkheid wel aan?

En misschien klinkt het zelfs helemaal niet mooi,

willen we dit helemaal niet.

Het is goed om dan nog even terug te kijken naar vers 21.

Waar staat: we hebben nu een hogepriester die dienst doet in het huis van God.

Nou, dat van die hogepriester kunnen we wel plaatsen.

Zeker na het vorige punt.

Je hebt toegang tot het hemelse heiligdom, dankzij Jezus.

Maar hoezo doet Hij dienst in het huis van God?

Onwillekeurig denk je dan meteen aan het feit dat Jezus voor ons pleit bij de hemelse Vader.

'Huis van God', dat is dan hetzelfde als 'het heiligdom' in vers 19.

Eerlijk gezegd was dat ook wat ik in eerste instantie dacht.

Maar terecht werd er in de voorbereidingsgroep een vraag bij gesteld.

'Huis van God' leek sommigen een vreemde uitdrukking voor de hemel.

En natuurlijk kun je er wel een draai aan geven:

we bidden toch ook tot onze Vader die in de hemel woont –
woning, nou dat is net zo iets als een huis...

En we dachten ook even aan Johannes 14:

In het huis van mijn Vader zijn veel kamers...

Maar toch.

Bij de verdere voorbereiding van deze preek

kwam ik terecht in Hebrreeën 3.

Daar blijkt ook al te zijn gesproken over het huis van God.

En ook daar in combinatie met de hogepriester.

Kijk maar in vers 1 en 2.

En wat blijkt dat huis daar te betekenen?

Dat wordt duidelijk in vers 6b, waar we lezen:

“Wij vormen dat huis,

mits we [en je herkent ook weer onze tekst!] trots en zonder schroom
vasthouden aan datgene waarop wij hopen.”

En inderdaad, huis van God staat in het NT vaker voor de gemeente.

Paulus spreekt bijv. in 1 Timoteüs 3:15 over

'het huis van God, dat wil zeggen de kerk van de levende God,
Fundament en pijler van de waarheid'.

Dus huis van God, in onze tekst, is niet het hemelse heiligdom.

Het slaat op de gemeente hier op aarde.

En hoewel Jezus in de hemel voor ons pleit,
doet Hij dus ook dienst in de gemeente.
Zoals Mozes destijds de leider was van het oude volk van God,
zo is Jezus dat vandaag over ons.
Ja, Jezus is volgens Hebreëën 3 veel meer dan Mozes.
Hij leidt ons vandaag door Zijn Heilige Geest.

Dus: kunnen we de verantwoordelijkheid voor elkaar wel aan?
Dat was de vraag zopas, kijkend naar het tweede brandpunt.
Opmerkzaam zijn op elkaar, oei, dat gaat nooit goed...
De één wil het niet, de ander kán het niet.
Zomaar schiet je ook uit de bocht:
dan ga ik opmerkzaam zitten te kijken naar de ander,
om te zien of die 't wel precies zo doet als ik denk dat goed is...
Maar nu zien we dus dat Jezus zelf ons leidt.
Hij weet als geen ander hoe moeilijk dit is.
Maar Hij bracht het intussen ook in praktijk als geen ander.
Zoek dus ook hiervoor hulp bij deze Hogepriester.
Levend in de directe nabijheid van God, net als Hij!

En waar moeten we dan op letten, bij elkaar?
Ik heb dit brandpunt geformuleerd als: neem elkaar mee.
Wij mogen dezelfde insteek kiezen als de schrijver van deze brief.
Dat we tegen elkaar zeggen, dat we aan elkaar laten merken:
jo, weet je nog zus, zie je nog zo, laten we daarom leven dicht bij God!
En ik zei al, dat heeft dan ook iets van 'onderweg zijn'.
Je neemt elkaar mee, waarhéeen? Naar de dag van zijn komst.

Dat wordt ook met zoveel woorden gezegd in vers 25 slot.
En dat wordt daar gekoppeld aan 'onze samenkomsten'.
Zomaar denk je dan: oei, als ik een keer niet kom, dreigt Gods oordeel.
Maar daar gaat het hier helemaal niet om.

De dag van zijn komst, dat is juist iets positiefs, in principe.

Nu al mogen we heel dicht naderen tot God.

Maar lijfelijk gebeurt dat natuurlijk pas als Hij komt.

En hoe dichterbij dat komt, des te meer komt het er op aan:

zijn we er wel allemaal bij, blijft er niemand achter, in het geloof?

Dreigt er niet iemand af te haken, omdat hij het niet meer ziet?

Dáár moeten we opmerkzaam op zijn!

Niet: is iedereen wel keurig twee keer in de kerk?

Maar: leeft het geloof nog wel in ieders hart?

Om die samenkomst gaat het hier.

Zelf dacht ik in eerste instantie net als u waarschijnlijk dat het hier gaat over alle samenkomsten als gemeente.

Maar sowieso staat hier in het Grieks niet een meervoud: samenkomsten**en**.

Maar bovendien blijkt voor dit woord een ánder woord te zijn gebruikt dan elders in het NT wanneer het gaat over de bijeenkomsten.

Het woord wat hier staat, betekent: bijeenvergadering, samenbrenging.

En dat is niet iets wat steeds weer gebeurt.

Dit slaat echt op iets eenmaligs.

Er is Iemand die ons bijeenbrengt, van alle kanten.

We worden opgesteld voor de jongste dag.

Eén huis van God, één gemeente die tot het eeuwige leven is uitverkoren, zoals we belijden in Zondag 21 HC.

Kijk zó eens naar onze gemeente.

Die is daar als het goed is een onderdeel van.

Van dat wereldwijde verzamelwerk.

Maar staan wij allemaal goed voorgesorteerd voor de jongste dag?

Leeft in ieders hart de liefde van Christus?

Dát is waar het om gaat, in de eredienst van het Nieuwe Testament.

En hoe ontdek je dat dan, of iemand achterblijft of niet?

Daarvoor moet je niet zozeer kijken of hij er wel altijd is, op zondag.

Veel wezenlijker is of er wel liefde is, in zijn of haar leven.

Vers 24: laten we opmerkzaam blijven

en elkaar ertoe aansporen *lief te hebben en goed te doen*.

Stroomt er liefde uit iemands leven? (zie Hebr.13!)

Of stroomt er alleen maar bitterheid, afgunst, onvrede (zie leerhuis-1)?

Kijk, gemeente, dáárvóór geeft God ons dus aan elkaar.

Dat kan ik honderd keer zeggen vanaf de preekstoel.

En dat moet ook.

Daarvoor geeft God ook voorgangers aan de gemeente.

Maar dit is geen eenrichtingverkeer, wat hier staat in vers 24-25.

Dit is ook maar niet naast elkaar in de bank zitten, zondags.

Nee, hier moeten we juist met elkáár aan de slag.

Elkaars hart zoeken, samen Góð zoeken.

Ja, neem elkáár ook maar mee in het naderen tot God!

*

Tot slot.

Zowel voor het eerste brandpunt als voor het tweede is vs 23 cruciaal.

Ik zei het al eerder in de preek.

Geef niet op!

Dat is wat heel de Hebreeënbrieff in feite zegt.

Geef niet op, wat er ook gebeurt.

Want, vers 23, hij die de belofte heeft gedaan is trouw.

Welke belofte? zo vraag je je af.

Wel, ook dat kwam al veel eerder in de brief ter sprake.

Begin van hoofdstuk 4: de belofte om binnen te gaan in Gods rust.

Hij nodigt je uit om rust te vinden bij Hem.

Om een diepe vrede in je hart te ontvangen dóór Hem.

Het kan echt.

Dit wil God je geven, straks op de dag van Zijn komst.

Maar als we geloven, zegt Hebr.4:3, gáán we al binnen in die rust.

We mogen al proeven van die hemelse gave.

We krijgen al deel aan de Heilige Geest.

We ervaren het woord van God als iets weldadigs,

en we merken al iets van de kracht van de wereld die komt. (Hebr.6:4)

Maar, broeders en zusters, het is wel nu of nooit!

Je kunt niet zeggen: ik zie het nog wel eens even wat aan.

Of: ik hoop dat ik ooit nog eens zover kom.

Nee, nú klinkt Gods woord, nú dringt God er bij u op aan:

Kom!

Kom alsjeblieft dichterbij Mij, met je hele leven.

En neem elkaar mee, allemaal, met de hulp van Mijn Zoon.

Amen.

Hardinxveld-Giessendam, Jan Meijer,
1 oktober 2010